Саволҳо аз фанни экология барои ихтисосҳои тиббӣ, омӯзгор: Раҳмонова Гулчаҳон, нимсолаи 6, рейтинги 2.

101.Ноосфера гуфта кадом қабати биосфераро мегӯянд?
A) қабати ҳавоии биосфера; B) қабати обии биосфера; C) қабате, ки дар он маҷмӯи организмҳо ҷойгиранд; D) қабати ақлӣ ё курраи ақлии биосфера; E) қабати байни атмосфера ва гидросфера;
102.Истилоҳи биосенозро бори нахуст кадом олим ва кай пешниҳод кардааст?
A) соли 1877 Мёбиус; B) соли 1935 А.Тенсли; C) соли 1951 Беклемышев;
D) соли 1903 Иогансен; E) соли 1866 Геккел;
103.Қабатҳои асосии биосфераро номбар кунед?
A) қисми озоносфера, литосфера, сиратосфера; B) қисми миёнаи педосфера, мезосфера, ионосфера; C) қисми поёнии атмосфера, гидросфера ва болоии литосфера;
D) қисми мезосфера, ноосфера, гидросфера; E) қисми ноосфера, педосфера, озоносфера;
104.Кадоме аз олимони зерин асосгузори илми биогеосенология аст?
A) A. Тинеман; B) Т.М.Франс; C) Ч.Дарвин; D) В.Н.Сукачев; E) Э.Геккел;
105. Истилоҳи биосфераро аввалин маротиба кадом олим дар кадом сол пешниҳод кардааст?
A) соли 1875 олими австриягӣ Э.Зюсс; B) соли 1877 олими олмонӣ К. Миёбиус; C) соли 1866 олими олмонӣ Э.Геккел; D) соли 1921 олими амрикоӣ Р.Парк ва Э.Брюги; E) соли 1859 олими англис Ч.Дарвин;
106.Олудашавӣ (ифлосшавӣ) гуфта чиро меноманд?
A) дохилшаии ҷузъҳои зинда; B) афзоиши аҳолӣ ва дохилшавии ҷузъҳои ғайризинда; C) зиёд шудани гази оксиген; D) дохилшавии ҷузъҳои зинда ва ғайризинда, ки боиси зиёдшавии моддаҳои зараровар ба муҳити зист мешаванд; E) аз меъёр зиёда шудани гази карбон;
107.Зиёдшавии таъсироти антропогенӣ ба муҳити зист ба чӣ оварда мерасонад?
A) камшавии ҳаҷми манзара; B) кам шудани намудҳои олами зинда; C) боиси кам шудани ҷангалу хок, ҳавону растанӣ, манзара ва мувозинати экологӣ; D) кам шудани намудҳои соҳаи кишоварзӣ; E) аз байн рафтани захираҳои ғизоӣ;
108.Инсон кадом қисми биосфераро ба вуҷуд овард?
A) Гидросфера; B) Литосфера;C) Атмосфера; D) Техносфера; E) Озоносфера;
109.Гомеостази популятсионӣ чӣ маъно дорад?
A) доштани тагйироти гуногуни популятсия; B) доштани гуногунии популятсия;
C) рафтор ва панҳшавии пополятсия; D) нигоҳдошти якхелаи шумораи фардҳои популятсия;
E) паҳншавии намудҳо ва тағйироти онҳо;
110.Соҳаҳои асосии экология кадомҳо мебошанд?
A) аутэкология, зоология, биохимия, ботаника; B) демэкология, систематика, зоология, ботаника; C) синэкология, эйдэкология, микробиология, зоология; D) аутэкология, демэкология, синэкология, эйдэкология; E) биохимия, ботаника, микробиология, зоология;
111.Китоби аввалин, ки дар он доир ба экология маълумот дода шудааст, чӣ ном дорад, кай ва аз тарафи кадом олим навишта шудааст?
A) асари Ч.Дарвин «Пайдоиши намудҳо» (1859); B) китоби Э.Геккел «Морфологияи умумии организмҳо» (1866); C) китоби Докучаев «Морфологияи хок» (1860); D) китоби Сукачев оид ба популятсия (1940); E) китоби В.И.Вернадский «Биосфера» (1946);
112.Аутэкология гуфта чиро меноманд?
A) муносибати олами ҳайвонотро бо якдигар; B) робитаи мутақобилаи фардҳои алоҳидаи организмҳо ба муҳит ва устувории онҳо ба омилҳои экологӣ; C) муносибати растаниҳо нисбати ҳарорат ва ивазшавии иқлим; D) муносибати инсон ба табиат; E) муносибати ҳайвон ба муҳити зист;
113.Демэкология чиро меомӯзад?
A) намудҳои гуногуни бактерияҳо ва афзоиши онҳо; B) одамиро дар вақти инкишоф;
C) усулҳои доду гирифти моддаҳо; D) тарафҳои гуногуни популятсияҳо; E) захираҳои табииро;
114.Истилоҳи редусентҳоро шарҳ диҳед?

A) истеъмолкунандаҳо; B) ҳосилкунандаҳо; C) пӯсонандаҳо;
D) ҷамъкунандаҳо; E) фотосинтезкунандаҳо;
115. Автотрофҳо чӣ гуна организм мебошанд?
A) синтези моддаҳои ғайриорганикӣ; B) синтези аминокислотаҳо; C) синтези сафедаҳо;
D) ҳосилкунии моддаи органикӣ аз ғайриорганикӣ; E) ҳосил кардани моддаҳои кимиёвӣ;
116. Эйдэкология чиро меомӯзад?
A) роҳҳои ҳифзи сарватҳои табиӣ; B) омӯзиши ҳаматарафаи экологияи намуд; C) популятсияҳо ва таркиби онҳо; D) растаниҳои обӣ ва ҷойгиршавии онҳо; E) тарафҳои гуногуни физиологии фардҳо;
117.Синэкология дар бораи чӣ таҳқиқот мебарад?
A) пайдоиш ва инкишофи намуд бо муҳит; B) инкишофи популятсияҳо ва таркиби экологии онҳо, инчунин автотрофҳо; C) тарафҳои гуногуни ҷамоаҳоро бо муҳити зист; D) синну сол, ҷойгиршавии захираҳои биологӣ, мигратсия ва роҳҳои ҳифз; E) инкишофи намудҳоро дар алоҳидагӣ;
118. Усулҳои омӯзиши экологияро нишон дидед?
A) саҳрой, обӣ, фазоӣ ва байниҳамдигарӣ; B) моделсозӣ, биологӣ, кайҳонӣ ва зериобӣ; C)математика ва кимиёвӣ, моделсозӣ;D) мушоҳидавӣ, таҷрибавӣ ва математикию моделсозӣ; E) биологӣ, кимиёвӣ, физикавӣ ва компютерӣ;
119. Дар бораи муҳити зист маълумот диҳед?
A) обу ҳаво ва қисми зиндаи табиат; B) ҳамаи он чизе, ки инсонро иҳота кардааст; C) хок ва канданиҳои фоиданок; D) ҷузъи табиии организмҳои зинда ва муносибати байниҳамдигарии онҳо ба гирду атроф; E) канданиҳои фоиданок ва таркиби онҳо;
120.Маънои адаптатсияро шарҳ диҳед?
A) мутобиқшавии организмҳо дар шароити маҳал; B) сабзиши растаниҳо дар шароити хушкӣ; C) қобилияти сабзиши организмҳо дар шароити обӣ; D) қобилияти ба шароити муҳит мутобиқшавии организмҳо; E) сабзиши растаниҳои дараҷаи олӣ дар муҳити хушкӣ;
121.Нектонҳо гуфта чиро меноманд?
A) организмҳое, ки дар қабатҳои болоии об зиндагӣ мекунанд; B) организмҳое, ки дар об фаъолона ҳаракат мекунанд; C) организмҳое, ки дар қаъри обҳо зиндагӣ мекунанд;
D) организмҳое, ки дар об зиндагӣ мекунанд; E) организмҳое, ки дар муҳити хишки месабзанд;
122.Бентосҳо чӣ гуна организмҳо мебошанд?
A) дар рӯйи об шино мекунанд; B) дар лаби баҳрҳо зист мекунанд; C) дар кӯлҳо зист мекунанд;
D) дар қаъри обҳо умр мебаранд; E) дар пояи растаниҳои дараҷаи олӣ месабзанд;
123. Омилҳои биотиро шарҳ диҳед?
A) омилҳои хоки ва фазоӣ; B) табиати кӯҳсор ва ботлоқӣ; C) таъсири организмҳои зинда байни худ ва бо муҳити зист; D) олами маҷмӯи табиати зиндаю ғайризинда; E) табиати ғайризиндаи олами ҳастӣ;
124. Омилҳои антропогениро фаҳмонед?
A) таъсири олами наботот; B) таъсири олами микроорганизмҳо; C) таъсироти обу – фазо ба муҳит; D) маҷмӯи таъсироти инсон ба табиат; E) таъсироти ҳайвонот ба муҳит;
125. Нишондиҳандаҳои асосии популятсияҳо кадомҳоянд?
A) шумора, миқдор, суръати афзоиш, таркиби намуд, ҷойгиршавии гурӯҳӣ; B) таваллудшавӣ, фавт, сохт, шакл, миқдор; C) шумора, зичӣ, динамика, таваллудшавӣ, фавт, зиёдшавии популятсия, дараҷаи зиёдшавии популятсия; D) шумора, фавт, миқдори умумӣ, ҷойгиршавӣ; регрессия, интродуксия; E) зичӣ, миқдор, фард, таркиби намуд;
126. Кучиши организмро аз як минтақа ё муҳити зист ба дигарро чӣ меноманд?
A) адаптатсия; B) мигратсия; C) имунитет; D) гузаришҳо; E) даврагӣ;
127. Шароити табиии организмҳоро чӣ ташкил медиҳад?
A) омилҳои иқлимӣ; B) омилҳои эдафокӣ; C) омилҳои орографӣ; D) омилҳои биотӣ;
E) омилҳои абиотӣ;
128. Экологияи глобалӣ чиро меомӯзад?
A) укёнусҳои ҷаҳон; B) биосфераи замин; C) биосенозҳои Сайёра;

D) ҷамоаҳои замин;   E) биогеосенозҳои кӯҳӣ;
129. Фотосинтезро миънидод кунед?
A) ҳосилшавии пайвастагиҳои органикӣ ва гази оксиген аз пайвастагии ғайриорганикӣ аз ҳисоби энергияи рӯшноӣ; B) пайдоиши моддаҳои органикӣ аз ҳисоби гармии табиӣ; C) ҳосил кардани моддаҳои органикӣ, бо роҳи гармидиҳӣ; D) пайдоиши оксиген ва синтези он дар растаниҳо; E) худидоракунии гармии Сайёра ба воситаи орагнизмҳо;
130. Истилоҳи абиотиро кадом олим ва кадом сол пешниҳод кардааст?
A) Эверсман, соли 1840; B) Шелфорд В, соли 1913; C) Вернадский, соли 1943;
D) Либих Ю, соли 1840; E) Мончадский А.С, соли 1916;
131. Истилоҳи абиотиро кадом сол пешниҳод кардаанд?
A) соли 1903; B) соли 1913; C) соли 1840; D) соли 1960; E) соли 1960;
132.Стенобионтҳо гуфта, чиро меноманд?
A) организмҳое (намудҳое), ки доираи мутобиқшавиашон маҳдуд аст;   B) организмҳое, ки дар обҳои гуногун зист доранд;   C) организмҳое, ки доираи мутобиқшавиашон хеле кушод аст;
D) организмҳое, ки дар баландкӯҳҳо зист доранд; E) организмҳое, ки дар дашту биёбонҳо дучор мешаванд;
133. Эврибионтҳо гуфта, чиро меноманд?
A) организмҳое, ки дар фазо дучор мешаванд; B) организмҳое, ки мутобиқшавии муваққатӣ доранд; C) организмҳое, ки доираи мутобиқшавиашон басо васеъ аст; D) организмҳое, ки дар ҳолатҳои фавқулоддаи экологӣ устуворанд; E) организмҳое, ки доираи мутобиқшавиашон маҳдуд аст;
134. Кадом соҳаи экология популятсияро меомӯзад?
A) эйдэкология; B) синэкология; C) эндоэкология; D) аутэкология; E) демэкология;
135. Гомеостази популятсия гуфта, чиро меноманд?
A) мӯътадил нигоҳ доштани шумораи муайяни фардҳо; B) таркиби гуногунии фардҳои популятсия ва дошти онҳо; C) фардҳои популятсия бо ҷинсҳои аниқ; D) гуногунии таркиботи фардҳои популятсия; E) зиёдшавӣ ё камшавии захираҳои ғизоии популятсия;
136. Биомасса гуфта чиро меноманд?
A) маҳсулоти олами растаниҳо; B) маҳсулоти олами ҳайвонот; C) маҳсулоти гетеротрофҳо;
D) маҳсулоти ҳамаи организмҳо зинда; E) маҳсулоти автотрофҳо;
137. Экосистемаҳои сунъиро шарҳ диҳед?
A) системаҳои экологие, ки дар биёбонҳо пайдо мешаванд; B) системаҳои экологие, ки бо роҳи техникӣ хоҳанд пайдо шуд; C) экосистемаҳое, ки аз тарафи одам дар ҷангалҳо пайдо мешаванд;
D) экосистемаҳое, ки аз тарафи одамон дар идоракунии боигариҳои биологӣ пайдо мешаванд; E) экосистемаҳое, ки дар натиҷаи фаъолияти хоҷагидории кишоварзӣ аз тарафи инсон пайдо карда мешаванд;
138. Нисбат ба ҳарорат организмҳои зиндаро ба чанд гурӯҳ ҷудо мекунанд?
A) 2 - гурӯҳ;   B) 3 - гурӯҳ;   C) 4 - гурӯҳ;   D) 5 - гурӯҳ;   E) 6 - гурӯҳ;
139. Генофонд чист?
A) маҷмӯи ҳамаи генҳои популятсияи аниқ, гурӯҳи популятсияҳо, ё ки намуд дар якҷоягӣ;
B) маҷмӯи генҳои организмҳои автотрофӣ; C) маҷмӯи генҳои оилаҳо ва тартибҳои аниқи ҷой дошта; D) маҷмӯи генҳои таркибҳои калони олами растаниҳо; E) маҷмӯи кулли генҳои олами сапрофитҳо;
140. Омилҳои экологии абиотиро ба чанд гурӯҳ ҷудо мекунанд?
A) 2 - гурӯҳ; B) 3 - гурӯҳ; C) 4 - гурӯҳ; D) 5 - гурӯҳ; E) 6 - гурӯҳ;
141. Истилоҳи эндемик чӣ маъно дорад?
A) намудҳои нодир; B) намудҳои дарахтӣ; C) намудҳои обӣ;   D) намудҳое, ки дар маҳалҳои гуногун зист доранд;   E) намудҳое, ки фақат дар як муҳити зист фаъолият доранд;
142. Муфтхӯрҳо нисбати ҷой ва таъсирот ба чанд гурӯҳ ҷудо мешаванд?
A) 2 - гурӯҳ; B) 5 - гурӯҳ; C) 4 - гурӯҳ; D) 8 - гурӯҳ; E) 10 - гурӯҳ;
143. Ареал гуфта, чиро меноманд?
A) ҷойи зисти организмҳо; B) мавқеи забткардаи намуд; C) ҷойи паҳншудаи организм;

D) муҳити зисти организм; E) ҳама дар якҷоягӣ;
144. Оид ба ҳифзи атмосфера аз олудакунандаҳо кадом роҳҳои ҳифзи экологиро истифода мекунанд?
A) экологиякунонидани технологияи ҳозиразамон ва тоза кардани партовҳои газӣ аз моддаҳои зараррасон; B) парешон кардани партовҳои газӣ ба атмосфера; C) риоя кардани меъёрҳои партовҳои моддаҳои зараррасон; D) таъмини мавзеъҳои ҳифзи санитарӣ, нақшаҳои сохтмонӣ ояндадор, иҷроиши талаботҳои рӯзмара ; E) A, B,C,Д дурустанд;
145. Кабудизоркунӣ гуфта, чиро меноманд?
A) ҷангалзор ва дарахтзор гардонидани гирду атрофии шаҳр ва маҳалҳо; B) киштукори растаниҳои дарахтӣ ва буттагӣ дар мавзеъҳои аҳолинишин; C) пешниҳод ва шинонидани растаниҳои дарахтӣ; D) кабудизоркунии деҳаҳо, ноҳияҳо ва шаҳрҳо; E) ҳама дар якҷоягӣ;
146. Муҳимтарин муаммоҳои асосии экологии Ҷумҳурии Тоҷикистон кадомҳоянд?
A) эрозия ва роҳҳои пешгирии он; B) ҳифзи ҷамоаҳои ҷангалӣ ва зараррасонҳо; C) ҳифзи олами ҳайвонот; D) оқилона истифода бурдани захираҳои обӣ; E) ҳама дар якҷоягӣ;
147. Дар Тоҷикистон чанд мамнӯъгоҳ (заповедник) вуҷуд дорад?
A) 4; B) 5; C) 6; D) 7; E) 10;
148. Экосистема ифодагари кадом маънӣ аст?
A) инкишофи таърихии табиати зинда; B) маҷмӯи мавҷудоти зинда ва муҳити зисти онҳо;
C) маҷмӯи фардҳои як намуд; D) қабати махсуси курраи замин; E) миқдори моддаҳои организмҳои зинда;
149. Рушди устуворро маънидод кунед?
A) таъмини талаботи наслҳои имрӯза бе маҳдуд намудани имкониятҳои наслҳои оянда;
B) таъмини талаботи наслҳои имрӯза; C) аз сарватҳои табиӣ васеъ истифода бурдани;
D) ҳифзи сарватҳои табиӣ; E) маҳдуд намудани имкониятҳои наслҳои оянда;
150. Бентосҳоро аз рӯи андоза ба чанд гурӯҳ ҷудо мекунанд?
A) 2 - гурӯҳ; B) 15 - гурӯҳ; C) 8 - гурӯҳ; D) 20 - гурӯҳ; E) 12 - гурӯҳ;
151. Вайрон шудани мувофиқат байни экология ва иқтисодиёт ба чӣ меоварад?
A) муҳити зист ва иқтитисодиёт зина ба зина ҷойи худро ба самти манфӣ дигар мекунад;
B) вайрон шудани мувофиқати экология ва иқтисодиёт ягон зарар надорад; C) иқтисодиёт тараққӣ мекунад; D) муҳити зист мӯътадил мегардад; E) экология ба иқтисодиёт вобастагӣ надорад;
152.Сарватҳои табииеро номбар кунед, ки одамон онро барои табобат ва истироҳат истифода мебаранд?
A) сӯзишворӣ – энергетикӣ; B) обӣ – энергетикӣ; C) рекреатсионӣ; D) маъданӣ;
E) ғайримаъданӣ;
153. Мафҳуми мониторинг чиро мефаҳмонад?
A) системаи мушоҳидаҳо оид ба ҳолати муҳити зист; B) маҷмӯи таъсири мутақобилаи инсону табиат; C) норасоии маводи ғизоӣ; D) афзоиши босуръати аҳолӣ; E) ҳолати экологии муҳити зист;
154. Планктонҳоро ба чанд гурӯҳ ҷудо мекунанд?
A) 2; B) 15; C) 8; D) 20; E) 12;
155. Истилоҳи биосенозро шарҳ диҳед?
A) маҷмӯи организмҳои обии қитъаи муайян; B) маҷмӯи организмҳои хушкӣ, кӯҳи ва фазоӣ;
C) маҷмӯи организмҳои зинда дар ҳолати гармӣ; D) маҷмӯи организмҳое, ки дар шароити муҳиташ якхелаи экологӣ фаъолият менамоянд; E) маҷмӯи организмҳои фазоӣ дар муҳитҳои гуногун;
156. Моддаҳои асосии химиявии дар фазо паҳншуда кадомҳоянд?
A) нитроген, оҳан, фосфор, йод; B) нитроген, озон, алюминий,оҳан; C) нитроген, намак, ишқорҳо; D) нитроген, оксиген, газҳои инертӣ, гази карбон; E) озон, фтор, сурб, оҳан;
157. Мамнуъгоҳҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро номбар кунед?

A) бешаи палангон, Чилдахтарон, Алмосӣ, Сарез; B) бешаи палангон, Ромит, Сарихосор, Ваҳдат; C) бешаи палангон, Сарез, Шӯркӯл, Бартанг; D) бешаи палангон, Даштиҷум, Ромит, Зоркӯл; E) бешаи палангон, Зоркӯл, Алмосӣ, Искандаркӯл;

158. Мавзеъҳои ҳифзшавандаро дар Ҷумҳурии Тоҷикистонро номбар кунед?

A) мазорҳо, ҷойҳои муқаддас, мамнӯъгоҳҳо, парваришгоҳҳо; B) боғҳои миллӣ, дендрологӣ, ҳайвонот, мамнӯъгоҳҳо; C) мамнӯъгоҳҳо, парваришгоҳҳо, боғҳои миллӣ, ҷойҳои муқаддас, мазорҳо, мавзеъҳои резервантӣ, боғҳои ботаникӣ; D) боғҳои миллӣ, биосферавӣ, резервантҳо, мамнӯъгоҳҳо, ботлоқзорҳо; E) кӯҳсорҳои баланд, даштҳо, биёбонҳо, мамнӯъгоҳҳо, парваришгоҳҳо;

159. «Китоби Сурх»-и Ҷумҳурии Тоҷикистон кадом сол нашр шудааст ва дар он чанд намуди олами растаниҳо ва ҳайвонот шомил шудаанд?

A) соли 1987, 210 намуди растанӣ ва 197 намуди ҳайвонот; B) соли 1980, 270 намуди растанӣ ва 200 намуди ҳайвонот; C) соли 1988, 226 намуди растанӣ ва 162 намуди ҳайвонот; D) соли 1997, 274 намуди растанӣ ва 192 намуди ҳайвонот; E) соли 1998, 174 намуди растанӣ ва 162 намуди ҳайвонот;

160. Эндопаразитҳо гуфта чиро меноманд?

A) организмҳое, ки моддаҳои лозимиро доранд; B) организмҳои дохилие, ки аз ҳисоби хуҷаини худ ғизо мегирад; C) A, E; D) организмҳои берунӣ ва дохилие, ки аз ҳисоби хуҷаини худ ғизо мегирад; E) организмҳои берунӣ, ки аз ҳисоби хуҷаини худ ғизо мегирад;

161. Захираҳои тамомнашавандаро номбар кунед?

A) энергияи офтоб, замин, шамол, об, ҳаво; B) энергияи об, фазо, хок, санг, рег, қум;
C) шамол, укёнусҳо, пиряххо, радиатсия; D) энергияи офтоб, мадду чазр, замин, шамол ва оби равону ҳавои атмофера; E) энергияи офтоб, хок, дуду чанг, заминларза, ҳавои атмосфера;

162.Захираҳои барқарорнашавандаро номбар кунед?

A) ангишт, газ, нафт, хокаҳои оҳаку тилло; B) ангишт, хок, об, оксиген; C) растаниҳо, ҳайвонот, дашт, биёбон; D) хок, релеф, семент, хокҳо; E) мазара, ҷангал, кӯҳ, об, фазо;

163. Кадом намуди ҳайвонотҳо ба бентосҳо дохил мешаванд?

A) исфанҷҳо, рудаковокҳо, нармбандаҳо ва ғайра;
B) моҳиҳо, морҳои обӣ, обхокиҳо ва ғайра;C) белпойҳо, медузаҳо ва ғайра;
D) намедонам; E) медузаҳо, рудаковокҳо ва ғайра;

164. Кадом намуди ҳайвонот ба планктонҳо дохил мешаванд?

A) исфанҷҳо, рудаковокҳо, нармбаданҳо ва ғайра; B) моҳиҳо, морҳои обӣ, обхокиҳо ва ғайра; C) белпойҳо, медузаҳо ва ғайра; D) намедонам; E) одаму ҳайвон;

165. Таъсиррасонии тасодуфиро шарҳ диҳед?

A) овардани витаминҳои гуногун ҳамроҳи маводи хурока; B) овардани элементҳои гуногун ҳамроҳи маводи хурока; C) намедонам; D) овардани касалиҳои гуногун ҳамроҳи маводи хурока; E) овардани элементҳои зарардори гуногун ҳамроҳи маводи хурока;

166. Омилҳои биотӣ чист?

A) таъсири мутақобилаи байни моддаҳои популятсия намудҳо ва ҷамоаҳост;
B) таъсироти мутақобилаи байни организмҳои зинда ва муҳити зист;
C) таъсири мутақобилаи байни моддаҳои ғайризинда, намудҳо ва ҷамоаҳост;
D) таъсири мутақобилаи байни моддаҳои химия, намудҳо ва ҷамоаҳост;
E) таъсири мутақобилаи байни моддаҳои биосфера;

167. Эрозияи чист?

A) аз таъсири обу ҳаво шуста ва хароб шудани қабати болоии хокро эрозия меноманд;
B) аз таъсири олами ҳайвонот ва хароб шудани қабати дохилии хокро эрозия меноманд;
C) аз таъсири барф ва наботот хароб шудани қабати болоии хокро эрозия меноманд;
D) таъсири мутақобилаи байни моддаҳои ғайризинда, намудҳо ва ҷамоаҳост;
E) таъсири мутақобилаи байни моддаҳои ғайризинда;

168. Омили антропогенӣ чист?

A) омилҳое, ки дар натиҷаи фаъолияти бевоситаи инсон ба вуҷуд меояд; B) омилҳое, ки дар натиҷаи фаъолияти бевоситаи наботот ба вуҷуд меояд; C) омилҳое, ки дар натиҷаи

фаъолияти фауна ва флора ба вуҷуд меояд; D) омилҳое, ки дар натиҷаи фаъолияти микробҳо ва флора ба вуҷуд меояд; E) омилҳое, ки дар натиҷаи фаъолияти ҳайвонҳо ба вуҷуд меояд;

169. Таъсири омили биотӣ ба чанд гурӯҳ ҷудо мешавад?

A) ба чор гурӯҳ ҷудо мешаванд; B) ба панҷ гурӯҳ ҷудо мешаванд; C) ба се гурӯҳ ҷудо мешаванд; D) ба шаш гурӯҳ ҷудо мешаванд; E) намедонам;

170.Кадом намуди ҳайвонотҳо ба нектонҳо дохил мешаванд?

A) исфанҷҳо, рудаковокҳо, нармбандаҳо ва ғайра; B) моҳиҳо, морҳои обӣ, обхокиҳо ва ғайра;C)белпойҳо, медузаҳо ва ғайра;D) медузаҳо, рудаковокҳо ва ғайра; E) намедонам;

171. Экосистемаҳо чанд намуданд?

A) 2 – намуданд: табиӣ, кишоварзӣ, сунъӣ; B) 4 – намуданд: табиӣ, кишоварзӣ, сунъӣ ва набототӣ; C) 2 – намуданд: табиӣ, кишоварзӣ; D) 2 – намуданд: табиӣ, биологӣ; E) 3 – намуданд: табиӣ, кишоварзӣ, сунъӣ ва биологӣ;

172. Биосенозҳо чанд намуд мешаванд?

A) 3 – намуд: сернамуд, камнамуд, омехта; B) 3 – намуд: мусбӣ, манфӣ, сунъӣ; C) 2 – намуд: сернамуд, камнамуд; D) 2 – намуд: бевосита, бавосита; E) 1 – намуд: бевосита;

173. Аутэкология чиро меомӯзад?

A) робитаи мутақобилаи фардҳои гуногуни ҳайвонот, наботот, ва микроорганизмҳоро ба муҳити атроф меомӯзад; B) робитаи мутақобилаи фардҳои алоҳидаи ҳайвонот, наботот, ва микроорганизмҳоро ба муҳити атроф ноустувории онҳоро ба омилҳои биологӣ меомӯзад; C) робитаи мутақобилаи фардҳои алоҳидаи ҳайвонот, наботот, ва микроорганизмҳоро ба муҳити атроф устувории онҳоро ба омилҳои биотӣ меомӯзад; D) робитаи мутақобилаи фардҳои баъзе ҳайвонот, наботот, ва микроорганизмҳоро ба муҳити атроф устувории онҳоро ба омилҳои биотӣ меомӯзад; E) робитаи мутақобилаи фардҳои баъзе ҳайвонотҳоро ба муҳити атроф устувории онҳоро ба омилҳои биотӣ меомӯзад;

174. Илми экология чиро меомӯзад?

A) экология илмест, ки муносибати моддаҳоро байни худ ва бо омили экологӣ меомӯзад; B) экология илмест, ки муносибати организмҳои зиндаро байни худ ва бо муҳити атроф меомӯзад; C) экология илмест, ки муносибати организмҳои зиндаро бо микроорганизмҳо меомӯзад; D) экология илмест, ки муносибати одамонро бо микроорганизмҳо меомӯзад; E) экология илмест, ки муносибати одамонро бо тамоми ҷузҳои табиат меомӯзад;

175. Эйдэкология чист?

A) шакл, намуд оиди намудҳо омӯхташуда калимаи юнонӣ буда, маънои шаклро дорад; B) шакл, намуд оиди намудҳо омӯхташуда калимаи англисӣ буда; C) шакл, намуд оиди намудҳо омӯхташуда калимаи франсавӣ буда, маънои ҳамроҳро дорад; D) шакл, намуд оиди намудҳо омӯхташуда калимаи лотинӣ буда, маънои шаклро дорад; E) шакл, намуд оиди намудҳо омӯхташуда калимаи тоҷикӣ буда, маънои шаклро дорад;

176. Қисми поёнии атмосфера (тропосфера), тамоми сатҳи гидросфера ва қисми болоии литосфера кадом қабат мебошад?

A) биосфера; B) ноосфера; C) стратосфера; D) техносфера; E) экзосфера;

177. Организмҳое, ки дар раванди фаъолияти худ боқимондаи моддаҳои органикиро ба моддаҳои ғайриорганикӣ табдил медиҳанд чӣ номида мешаванд?

A) продусентҳо; B) консументҳо; C) моддаҳои биогенӣ; D) редусентҳо; E) намедонам;

178. Асосгузори илмии омӯзиши биосфера кист?

A) К.Линней; B) В.Вернадский; C) Э.Геккел; D) К.Миёбиус; E) намедонам;

179. Истилоҳи экосистемаро кадом сол, кадом олим пешниҳод кардааст?

A) соли 1935, В.Вернадский; B) соли 1945, Докучаев; C) соли 1935,А. Тенсли; D) соли 1875 Э. Зюс; E) намедонам;

180. Биосфера чӣ маъно дорад?
A) калимаи лотинӣ буда, биос-ҳаёт сфера курра; B) калимаи франсузӣ буда, биос-ҳаёт сфера курра; C) калимаи франсузӣ буда, биос-замин сфера курра; D) калимаи юнонӣ буда, биос-ҳаёт сфера курра; E) калимаи тоҷикӣ буда, биос-ҳаёт сфера курра;
181. Омили экологӣ чист?
A) ҷузъҳои табиати зинда ва ғайризиндае, ки ба фаъолият ва хусусиятҳои фардҳо, популятсияҳо, намудҳо ва ҷамоаҳои табиӣ таъсир мерасонанд омилӣ экологӣ номида мешавад; B) ҷузъҳои табиати зиндае, ки ба фаъолият ва хусусиятҳои фардҳо, популятсияҳо, намудҳо ва ҷамоаҳои табиӣ таъсир намерасонанд омили экологӣ номида мешавад; C) ҷузъҳои табиати ғайризиндае, ки ба фаъолият ва хусусиятҳои фардҳо, популятсияҳо, намудҳо ва ҷамоаҳои табиӣ таъсир мерасонанд омили экологӣ номида мешавад; D) ҷузъҳои табиати химиявие, ки ба фаъолият ва хусусиятҳои фардҳо, популятсияҳо, намудҳо ва ҷамоаҳои табиӣ таъсир мерасонанд омили экологӣ номида мешавад; E) ҷузъҳои табиати биологие, ки ба фаъолият ва хусусиятҳои фардҳо, популятсияҳо, намудҳо ва ҷамоаҳои табиӣ таъсир мерасонанд омили экологӣ номида мешавад;
182.Экология ба кадом шохаҳо ҷудо мешавад?
A) экологияи шаҳр, наботот, ҳайвонот, кимиё, палеоэкология, одам, кайҳонӣ;
B)экологияи аҳолӣ, ҷонварҳо, кайҳон, химия биология, физика; C) демэкология, синэкология, аутэкология, эйдэкология; D) микэкология, синэкология, биоэкология, эйдэкология;
E) экологияи аҳоли, ҷонварҳо, аутэкология эйдэкология;
183. Ҳаво чанд фоиз нитроген дорад?
A) 66%; B) 77%; C) 78%; D) 98%; E) 0,1%;
184. Омили биотӣ кадомҳоянд?
A) фитогенӣ, зоогенӣ, микрогенӣ; B) филогенӣ, биогенӣ, макрогенӣ; C) фемогенӣ, геогенӣ, максогенӣ; D) иқлимӣ,табии, микрогенӣ; E) намедонам;
185. Аз рӯи паҳншавӣ дар рӯи олам организмҳо ба чанд гурӯҳ ҷудо мешаванд?
A) ба се гурӯҳ ҷудо мешаванд; B) ба ду гурӯҳ ҷудо мешаванд; C) ба чор гурӯҳ ҷудо мешаванд; D) ба шаш гурӯҳ ҷудо мешаванд; E) намедонам;
186. Таъсири инсон ба муҳит чанд намуд аст?
A) 2 – намуд: сернамуд, камнамуд; B) 2 – намуд: бошуурона, тасодуфӣ; C) 2 – намуд: манфӣ ва мусбӣ; D) 2 – намуд: манфӣ, бошуурона; E) 3 – намуд: бошуурона, тасодуфӣ, бевосита;
187. Таъсири инсон ба табиат чанд фоиз аст?
A) 56%; B) 54,3%; C) 58,7%; D) 56,3%; E) 10%;
188. Истилоҳи популятсия чи маъно дорад?
A) Аз калимаи юнонӣ популус намуд, гирифта шудааст; B) аз калимаи юнонӣ популус шакл, гирифта шудааст; C) аз калимаи немисӣ популус шакл, гирифта шудааст; D) аз калимаи юнонӣ популус гирифта шудааст, маъноят халқ, аҳолӣ мебошад; E) аз калимаи тоҷикӣ популус намуд гирифта шудааст;
189. Омил чист?
A)таъсири муҳитро дар экология омил меноманд;B) таъсиротҳои ба организм воридшавандаро меноманд; C) таҳмонии заминро дар экология омил меноманд; D)таъсири хокро дар экология омил меноманд; E) таъсири ҷинсҳои кӯҳиро дар экология омил меноманд;
190. Об чанд фоизи курраи Заминро ташкил мекунад?
A) 30%; B) 71%; C) 44%; D) 65%; E) 55%;
191. Ҳайвоноти нобудшударо дар куҷо ба қайд мегиранд?
A) дар китоби рекордҳои Генес; B) дар китоби Сурх; C) дар китоби математикаи мактабӣ; D) дар ҳеҷ ҷой дарҷ намешавад; E) дар қарорҳои давлатӣ;
192.Раванди вайроншавии таркиби хокро чӣ меноманд?
A) коррозия; B) сарозем; C) гумус; D) эрозия; E) электролиз;
193. Таъсиррасонии бошуурона шарҳ диҳед?
A) овардани навъҳои серҳосил ва сернасли набототу ҳайвонот; B) овардани навъҳои

серҳосил ва сернасли ба хунукӣ тобовар; C) овардани навъҳои серҳосил ва сернасли ба гармии зиёд тобовар; D) овардани навъҳои серҳосил ва сернасли ба хушкии зиёд тобовар; E) намедонам;

194. Истеҳсолкунандаҳоро дар ҳаёти организмҳо чӣ меноманд?

A) продусентҳо; B) консументҳо; C) паррандаҳо; D) редусентҳо; E) ҳайвонот;

195. Аз рӯи паҳншавӣ дар рӯи олам организмҳо ба чанд гурӯҳ ҷудо мешаванд?

A) ба се гурӯҳ ҷудо мешаванд; B) ба ду гурӯҳ ҷудо мешаванд; C) ба чор гурӯҳ ҷудо мешаванд; D) ба шаш гурӯҳ ҷудо мешаванд; E) намедонам;

196. Таъсиротҳои растаниҳо, ҳайвонот ва микроорганизмҳо ба кадом гурӯҳи омилҳои экологӣ мансуб аст?

A) антропогенӣ; B) маҳдудкунанда; C) техникӣ; D) абиотӣ; E) биотӣ;

197. Даҳсолаи амалиёти «Об барои рушди устувор» аз кай то кай гузаронида мешавад?

A) 2003-2009; B) 2000-2010; C) 2003-2013; D) 2018-2028; E) 1996-2006%;

198. Адаптатсия гуфта, чиро меноманд?

A) гуногунии растаниҳо; B) руёнидани зотҳои нави ҳайвонот; C) қабате, ки одам зиндагӣ мекунад; D) мутобиқшавии организм ба муҳит; E) ирсият ва тағйирпазирӣ;

199. Муборизаи дохилии намуди экологӣ боисӣ чӣ мегардад?

A) босуръат зиёд шудани миқдори фардҳо; B) васеъшавии маҳалли зист; C)баландшавии супъати арзиш; D) ташаккули намуди нав; E) нобуд шудани як қисми фардҳо;

200. Ҳарорат ба кадом гурӯҳи омилҳои экологӣ дохил мешавад?

A) орографӣ; B) эдофӣ; C) фитогенӣ; D) микрогенӣ; E) абиотӣ;

201. Ҳаво чанд фоиз нитроген дорад?

A) 66%; B) 77%; C) 78%; D) 98%; E) 0,1%;

202. Экология бо кадоме аз ин фаннҳо алоқамандии зич дорад?

A) забони руси, забони англисӣ; B) забони тоҷикӣ, адабиёт; C) забони немисӣ; D)биология, ботаника, химия, физика, зоология, табиатшиносӣ; E) ҳамааш дуруст;

203. Урбанизатсия гуфта, чиро меноманд?

A) гуногунии растаниҳо; B) одат кардани организмҳо; C) мутобиқшавии организмҳо; D) зиёдшавии аҳолии курраи замин; E) босуръат зиёд шудани ниҳолҳо;

204. Маънои калимаи биосенозро шарҳ диҳед?

A) био – ҳаёт, сеноз – умумӣ; B) био – ҳаёт, сеноз – илм; C) био – ҳаёт, сеноз - такрорӣ; D) био – ҳаёт, сеноз – шакл; E) ҳама дуруст;

205. Симбиоз аз кадом забон гирифта шудааст ва маънои ин калимаро шарҳ диҳед?

A) аз тоҷикӣ - ҳамзистӣ; B) аз арабӣ - муфтхӯрӣ; C) аз юнонӣ - ҳамзистӣ; D) аз руси – паразит; E) аз лотинӣ – паразит;